

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 «Управління та адміністрування»
071 «Облік і оподаткування»
другий (магістерський)
«Облік і аудит в управлінні
підприємницькою діяльністю»

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Івано-Франківськ
ПВНЗ Університет Короля Данила
2020/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування
Протокол №2 від 02.09.2020 р.

Розробник:

Поліщук О.Б., викладач кафедри управління та адміністрування

Контактний телефон викладача (чів)	0342771843
e-mail	olesia.polischuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 205 (2-й поверх) https://meet.google.com/wqy-uukh-qor
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/

**Лист оновлення та перезатвердження силябусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Загальна інформація про дисципліну. У сучасних умовах господарювання підприємства України потребують комплексу заходів для забезпечення та вдосконалення системи управління своєю господарською діяльністю. Це зумовлює потребу у визначенні нових підходів до презентування інформації для задоволення різноманітних запитів системи управління суб'єктів господарювання.

В управлінській діяльності використовується інформація різних видів, проте найбільш важливою і вагомою у даному випадку є економічна інформація. Управлінський персонал будь-якого підприємства, приймаючи управлінські рішення, повинен володіти сучасною, достовірною та об'єктивною інформацією про майно підприємства, його фінансовий стан, результати діяльності та господарські процеси. Таку інформацію може надати тільки система бухгалтерського обліку.

Саме бухгалтерський облік, як важлива ланка всієї інформаційної системи підприємства, забезпечує систему управління на всіх рівнях необхідною для оцінки, аналізу, контролю, прогнозування альтернативних варіантів рішень з метою підвищення прибутковості, ефективної діяльності підприємства, примноження активів, створення доданої вартості, задоволення соціальних та економічних потреб людства.

Перехід на міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, нові економічні умови розширюють функції та повноваження бухгалтерської служби.

Бухгалтерська професія виходить на якісно інший рівень, а бухгалтер-аналітик у своїй діяльності піднімається на новий щабель, перейшовши від облікової реєстрації господарських фактів до управління виробництвом.

В загальному вигляді управлінський облік — це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів в процесі управління підприємством.

Місце дисципліни в освітній програмі. Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів із спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Дисципліна «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» завершує цикл професійного навчання та тісно пов'язана з іншими дисциплінами, що дає змогу закріпити вже набуті знання і поглибити професійну підготовку фахівців економічного профілю.

Основними завданнями дисципліни є: вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління діяльністю економічного суб'єкта; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку як інформаційно-комунікаційної системи в системі управління підприємством; формування професійних суджень у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування в управлінні підприємством, при розробці та реалізації стратегії економічного суб'єкту.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та практичні аспекти використання облікової інформації для інформаційного обґрунтування управлінських рішень.

В процесі вивчення курсу передбачається вирішення таких завдань:

знати:

- теорію, методологію та практику формування облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством;
- теоретичні, методичні та практичні засади використання облікової інформації як інформаційного джерела в управлінні діяльністю економічного суб'єкта;
- порядок формування бухгалтерської звітності для управління підприємством;
- сутність професійного судження та порядок його застосування в бухгалтерському обліку;
- теорію та методологію формування та надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління діяльністю економічного суб'єкта;

вміти:

- класифікувати облікову інформацію, організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, здійснювати підготовку бухгалтерської звітності враховуючі інформаційні потреби управління підприємством;
- формувати управлінську бухгалтерську звітність як засіб комунікаційної взаємодії облікових працівників та управлінського персоналу;
- будувати систему бухгалтерського обліку для потреб управління;
- вміти визначати існуючі та потенційні інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством;
- оцінювати якість облікової інформації, системи бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності;
- управляти якістю бухгалтерського обліку;
- вміти консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, наданої в бухгалтерських звітах, вміти розробляти форми управлінської бухгалтерської звітності;
- оцінювати інформаційні потреби користувачів в управлінні підприємством;
- формувати думку та професійне судження про побудову та трансформацію системи бухгалтерського обліку для потреб управління підприємством;
- вміти застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством.
- організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, контролювати якість облікової інформації;
- здійснювати підготовку бухгалтерської звітності враховуючі інформаційні потреби управління підприємством;

- формувати управлінську бухгалтерську звітність для управління економічним суб'єктом;
- оцінювати якість облікової інформації, системи бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності.

Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» є однією з профільюючих в системі підготовки фахівців з спеціальності «Облік і оподаткування». Вона висвітлює концептуальні засади використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела системи управління підприємством.

Метою викладання дисципліни є формування системи знань з підготовки облікової інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела управління підприємством;
- набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємства.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **набути компетентності:**

Код, назва компетентності	Програмні результати навчання
ІК Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	Вміти аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліку, аналізу та аудиту, оподаткування.
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Вміти знаходити необхідну бухгалтерську інформацію та інтерпретувати її для вирішення проблемної ситуації.
ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Вміти використовувати основні пакети прикладних програм для ведення фінансового й управлінського обліку, податкових розрахунків, а також для здійснення внутрішнього контролю, аналізу та аудиту, використовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для рішення практичних задач у галузі

	бухгалтерського обліку, вести бухгалтерський облік в умовах автоматизованої обробки інформації, а також знати механізм застосування управлінських інформаційних технологій для проведення аналізу й аудиту в системі прийняття управлінських рішень.
ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	Уміти застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність.
ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Вміти генерувати нові ідеї в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування для управління підприємствами, організаціями.
ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Вміти проводити всебічне дослідження документів бухгалтерського обліку і фінансової звітності та формувати обґрунтовані висновки за наслідками експертизи з окремих питань фінансово-господарської діяльності підприємства, застосовувати теоретичні знання та навички контрольно-перевірочної роботи для всебічного дослідження первинних й зведених документів, облікових реєстрів і бухгалтерської звітності.
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Вміти використовувати професійні цінності та вимоги професійної етики бухгалтерів, виявляти зони етичних суперечностей та вирішувати етичні конфлікти при формуванні професійного судження.
СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.	Вміти організовувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, контролювати якість облікової інформації, оцінювати облікову інформацію та формувати на її основі комплексні аналітичні висновки, а також інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію

	в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.
СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.	Здатність організувати працю облікових працівників, зокрема: визначати оптимальну структуру бухгалтерської служби; розподіляти функціональні обов'язки облікових працівників; планувати роботу облікових працівників тощо.
СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.	Вміти організувати податковий облік та налагоджувати контрольно-аналітичні процеси, орієнтовані на оптимізацію податкового навантаження.
СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.	Уміти формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами, інтерпретувати, оприлюднювати, оцінювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.
СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.	Вміти розробляти форм внутрішніх первинних та зведених бухгалтерський документів, форми внутрішньої звітності для забезпечення керівництва суб'єкта господарювання необхідною інформацією з метою прийняття управлінських рішень, визначати поточний фінансовий стан суб'єкта господарювання та використовуючи сучасні техніки аналізу, прогнозувати вплив факторів на його фінансові результати й грошові потоки.
СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.	Вміти застосовувати актуальні міжнародні стандарти складання фінансової звітності, бухгалтерського обліку та аудиту для здійснення управлінських рішень.
СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і	Вміти організувати процес аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, обирати оптимальні методи, способи та прийоми здійснення аудиторських процедур і організувати їх

оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.	виконання, аналізувати отриману під час аудиторської перевірки інформацію й готувати звітність.
СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.	Вміти стратегічно мислити, вміння стратегічного планування й управління, вміти оцінювати вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на результати фінансовогосподарської діяльності підприємств державного сектору, враховуючи особливості обліку їхньої діяльності та оподаткування.
СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	Вміти визначати існуючі та потенційні інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством; консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, наданої в бухгалтерських звітах та розробляти форми управлінської бухгалтерської звітності.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати теорію, методiku і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР21. Вміти генерувати нові ідеї в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР22. Аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліку, аналізу та аудиту, оподаткування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1М	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	6	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30 (в годинах)
	семінари, практичні	30 (в годинах)
	лабораторні	-
Самостійна робота		90 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економіка підприємства	Фінансовий менеджмент
Фінансовий аналіз	Стратегічний управлінський облік
Організація бухгалтерського обліку	Управління фінансовою санацією
Управління інформаційними системами	
Бухгалтерський облік	
Облік та бізнес аналітика	
Фінанси підприємств	
Фінансовий облік	
Облік і звітність в оподаткуванні	
Інформаційні системи в обліку	
Управлінський облік	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні та оподаткуванні підприємства.

Сутність та класифікація економічної інформації. Місце обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством.

Інформаційна система підприємства. Класифікація облікової інформації. Користувачі облікової інформації.

Роль облікової інформації в управлінні підприємством. Процес прийняття управлінських рішень. Обмеження облікової інформації для потреб управління.

Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.

Бухгалтерський облік як частина інформаційного забезпечення підприємства. Бухгалтерський облік як функція управління.

Системний підхід до поняття бухгалтерського обліку. Організаційні комунікації в системі управління.

Методи забезпечення якості сучасних систем обліку.

Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації.

Тема 3. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством. Метод бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Сучасний інструментарій корпоративного обліку за сегментами. Оцінка її роль в інтерпретації показників звітності для потреб управління.

Трансформація і консолідація показників звітності бухгалтерського обліку для формування інформації в процесі управління підприємством.

Тема 4. Принципи, методика і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Якісні характеристики облікової інформації. Методи оцінки якості облікової інформації. Чинники, які забезпечують якість облікової інформації.

Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку. Користувачі та їхні вимоги до облікової інформації про господарство, його стан і зміни стану.

Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні, прийняті у міжнародній практиці. Сучасні підходи та принципи до формування управлінської бухгалтерської звітності.

Загальна структура методології побудови бухгалтерського обліку в управлінні. Види управлінської бухгалтерської звітності та особливості формування її показників.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу. Порядок формування внутрішньофірмового регламенту підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Тема 5. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Сутність обліково-аналітичного забезпечення (функції, склад, основні стадії його формування). Збалансована система показників у системі стратегічного управлінського обліку як метод та інструментарій стратегічного управління підприємством.

Методики розробки збалансованої системи показників на підприємстві. Визначення механізму взаємозв'язків у збалансованій системі показників.

Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства. Проблеми запровадження системи збалансованої системи показників на підприємствах.

Тема 6. Бухгалтерський облік в оподаткуванні підприємства.

Система оподаткування в Україні і за кордоном, принципи формування облікової та податкової політики підприємства.

Основні податки та їх інформаційне забезпечення. Загальна та спрощена система оподаткування.

Основні підходи щодо побудови бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах. Особливості визнання та бухгалтерського обліку доходів та витрат підприємств.

Вплив побудови бухгалтерського обліку на систему оподаткування і звітності.

Тема 7. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.

Особливості вартісно-орієнтованого підходу до управління. Підходи та методи оцінки вартості підприємства.

Загальна побудова обліку пасиву (капіталу). Побудова обліку власного капіталу (власності засновників). Побудова обліку залученої чужої власності (чужого капіталу): зобов'язань за контрактом.

Облік тимчасово залученого суспільного капіталу до проведення розрахунків.

Тема 8. Облікова політика в ціноутворенні.

Цінова політика як елемент ринкової стратегії підприємства. Елементи облікової політики в ціноутворенні. Види типів ринку та політика ціноутворення підприємств.

Завдання, функції ціноутворення та обліку витрат підприємства. Роль і значення ціноутворення в економічному механізмі підприємства.

Управління методами ціноутворення в управлінському обліку. Облікове забезпечення формування, встановлення і управління ціною. Облікова політика як інструмент управління показниками фінансового стану підприємства.

Тема 9. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Економічний зміст управління витратами, класифікація витрат.

Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства. Класифікація поточних (оперативних) рішень у процесі оцінки очікуваних витрат. Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень.

Прийняття управлінських рішень з урахуванням критеріїв релевантної інформації.

Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства. Методи визначення та оцінки альтернатив.

Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень.

Загальні засади розвитку екологічного менеджменту як фактору сталого розвитку. Екологічний облік: сутність, проблеми впровадження та перспективи розвитку. Роль достовірної екологічної інформації у стійкому розвитку суспільства. Формування інформації про екологічну діяльність на основі бухгалтерського обліку.

Екологічна звітність: суть, зміст показників, форма та особливості розкриття. Облік екологічних витрат та екологічних зобов'язань. Поняття екоконтролю та загальні засади проведення екологічного аудиту.

Тема 11. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.

Соціальна відповідальність бізнесу – складова сталого розвитку суспільно-економічних відносин. Загальні засади розвитку соціального обліку як основного джерела отримання інформація соціального спрямування.

Специфіка соціального управління та його взаємозв'язок з бухгалтерським обліком.

Принципи і стандарти корпоративної соціальної звітності.

Особливості та основні напрямки обліку соціальних витрат. Порядок відображення показників соціального обліку в звітності. Облік соціальної відповідальності.

Тема 12. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.

Загальна характеристика системи управління ризиками, місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками. Облікова інформація в управлінні економічними ризиками підприємства.

Класифікація ризиків підприємства для цілей бухгалтерського обліку. Методи управління ризиками та їх інформаційне забезпечення. Управління бухгалтерськими ризиками для забезпечення безперервності діяльності підприємства.

Облік операцій хеджування, як засобу управління ризиками суб'єкта господарювання.

Тема 13. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Якість облікової інформації. Чинники, які забезпечують якість облікової інформації. Якісні характеристики облікової інформації. Оцінка якості облікової інформації.

Якість бухгалтерського обліку. Цілі оцінювання якості облікової інформації відповідно до етапів управління, чинники впливу. Методи забезпечення якості сучасних систем обліку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання студента університету з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених семінарських та практичних занять для того, щоб бути допущеними до підсумкового оцінювання у вигляді тестів.

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені семінарські чи практичні заняття.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами тестування, дорівнює або перевищує 60.

Шкала оцінювання знань студентів: національна та ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 бали	2 «незадовільно»	F
1-34 бали	2 «неприйнятно»	FX

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» використовуються такі види занять, як лекції та практичні заняття, а також самостійна робота студента при засвоєнні матеріалів лекцій та підготовки до практичних робіт.

При вивченні тем, а також при виконанні практичних робіт використовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний: студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (відтворення): діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.

3. Метод проблемного викладу – студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод – процес мислення поетапно направляється й контролюється науково-педагогічним працівником або самими студентами на основі роботи над навчальними посібниками та електронними інформаційними ресурсами.

5. Дослідницький метод – студенти самостійно вивчають літературу, інші джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші дії пошукового характеру.

Крім цих методів використовуються й інші, основані на виділенні джерел передачі змісту:

– *словесні*: джерелом знання є усна або друкована інформація (лекція, розповідь, бесіда тощо);

– *практичні методи*: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії при виконанні практичних робіт;

– *наочні методи*: джерелом знань є використання в процесі навчання ІТ-технологій.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

– проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;

– рольові ігри (елементи), тренінги;

– презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;

– застосування наочних матеріалів (реєстри, реєстри, журнали, акти, договори, установчі документи, первинна документація, фінансова звітність тощо);

– моделюючі вправи, розв'язування творчих задач та завдань;

– роботу в Інтернеті, бібліотеці;

– консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади. Завдання лекційних занять реалізуються завдяки пропонуванню логічно

побудованого теоретичного і цікавого прикладного матеріалу; тлумаченню змісту сучасного понятійного апарату; демонстрації можливостей застосування бухгалтерської інформації в управлінні бізнесом.

Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. У практиці навчання використовуються тематичні лекції з візуалізацією даних у роздаткових матеріалах, а також лекції-дискусії, які проводяться завдяки питанням студентів, які вони ставлять протягом лекції.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Семінарські (практичні) заняття передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» та їх обговорення в аудиторії.

Завдання проведення практичних занять: набуття студентами практичних навичок розв'язання завдань з управління бухгалтерською інформацією; виховання здатності до творчого пошуку, пошуку ефективних напрямків та резервів вдосконалення діяльності з управління бухгалтерськими даними підприємств та оподаткування. Форма проведення:

- бліцопитування з питань;
- семінар – дискусія з елементами аналізу проблемних питань;
- доповідь – презентація;
- робота в малих творчих групах;
- вирішення ситуаційних вправ (ділова гра);
- прослуховування та обговорення тематичних виступів та тренінгів.

Консультації проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять. За консультацією з усіх питань, що виникають під час роботи над навчальним матеріалом, необхідно звертатися на кафедру обліку і аудиту.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять. Самостійна робота виконується

студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає підготовку до практичних занять та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання. До кожної теми дисципліни додаються питання для самостійного вивчення і завдання.

Метою самостійної роботи студента є:

- засвоєння програми дисципліни шляхом поглибленого вивчення теоретичного матеріалу;
- формування самостійних суджень щодо окремих теоретичних положень;
- розв'язування аналітичних завдань з бухгалтерського обліку та оподаткування як найпоширеніших, так і специфічних економічних операцій.

Індивідуальна робота студента з дисципліни передбачає виконання завдань, спрямованих на поширення знань та вмінь щодо кожної теми.

Основними формами індивідуальної роботи студентів є:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- знайомство із останніми науковими дослідженнями з проблем бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та аудиту;
- виконання завдань практичного характеру.

Мета індивідуальної роботи:

- закріпити теоретичні знання студентів;
- виробити у студентів уміння використовувати нормативні акти, методичні рекомендації щодо використання показників системи бухгалтерського обліку в управлінні господарською діяльністю підприємств;
- виробити у студентів навички критичної оцінки існуючої практики обліку і звітності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Силабус навчальної дисципліни побудований на принципах сучасної вищої освіти, а саме студентсько-центроване навчання, самонавчання, компетентнісно-орієнтоване навчання, практико-орієнтований, творчий та міждисциплінарний підходи.

Викладання навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, а також у процесі безпосереднього ознайомлення з роботою установ та організацій.

Основні методи діагностики знань студентів:

- 1) *поточний контроль*, який проводиться у формі:
 - експрес-опитування студентів (індивідуального чи комбінованого) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;
 - контрольне тестування студентів (за темами дисципліни);
 - практична перевірка – дискусія з елементами аналізу та перевірки ситуаційних та практичних завдань;
 - оцінювання виконаних завдань контрольної роботи;

– оцінювання та захист індивідуальних робіт студентів (рефератів, доповідей).

2) *підсумковий контроль*, який проводиться у формі екзамену. Такий контроль є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни та видом підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом надання студентом розширеного конспекту або реферату за темою лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

З метою належної реалізації норм Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», що стосуються дотримання основних принципів академічної доброчесності та системного підходу до розвитку методів та засобів виявлення плагіату в освітньому просторі, Міністерством освіти і науки України розроблено Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо).

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату в Приватному вищому навчальному закладі «Університет Короля Данила», затвердженому Вченою радою Університету протокол №5 від 29 грудня 2017 року, система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою, без належного оформлення цитування;

– внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;

– переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

Академічна доброчесність покликана боротися із:

– плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;

– фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;

– обманом, списуванням,

– використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання чи досліджень, студенти керуються, передусім, принципами чесності, чесною праці та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в процесі навчання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);

– повторне проходження навчального курсу;

– відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Дистанційне навчання з дисципліни *«Бухгалтерський облік та оподаткування в управлінні підприємством»* здійснюється за допомогою програмного забезпечення MOODLE 3.0 (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту».

У процесі дистанційного навчання використовуються веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке

доступне через Інтернет за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Процес управління дистанційним навчанням в університеті реалізується за допомогою Системи дистанційної освіти Університету Короля Данила.

Вихідною базою для розробки навчального плану та силабусу за дистанційною формою навчання є навчальний план та силабус цієї ж дисципліни для денної чи заочної форм навчання. Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться в дистанційному курсі.

Лекція – один з видів навчального заняття в дистанційному навчанні, на якому студенти отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли студенти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному вимірі часу, так і в асинхронному (формати Word, PDF, відеолекції), коли студенти отримують аудіовізуальний запис лекційного матеріалу.

Тестове завдання – комплекс тестових завдань з кожної теми курсу, що включає перевірку знань за допомогою коротких, множинних, числових, розрахункових відповідей, а також питань, що передбачають знаходження відповідностей серед запропонованих варіантів та написання есе.

Практичне завдання (проекти, задачі, індивідуальні завдання) – це вид роботи, під час якого відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання завдань, що сформульовані в дистанційному курсі. Практичні заняття виконуються дистанційно, результати прикріплюються в он-лайн систему Moodle. Термін перевірки представленої студентом роботи становить 10 днів після дедлайну.

Консультація – це елемент навчального процесу, за яким студенти дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація – форма спілкування студента та викладача у вигляді «питання – відповідь» за допомогою електронної пошти, форуму або чату.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аналіз існуючих підходів щодо оцінки результативності діяльності підприємства / Т.Ф. Косянчук, О.В. Рибак. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2010. № 4, т. 2. С. 62-66.
2. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 418 с.
3. Василенко В.О. Теорія та практика розроблення управлінських рішень: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2002. 420 с.
4. Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навч.-практичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
5. Вигівська І.М. Бухгалтерський облік діяльності підприємств в умовах ризику: організація та методика: автореферат дис. канд. екон. наук: 08.00.09. Житомир, 2010. 21 с.
6. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. К.: Лібра, 2003. 704с.
7. Давидюк Т.В., Замула І.В., Легенчук С.Ф. Екологічний, інтелектуальний та людський капітал в теорії бухгалтерського обліку: Монографія / під заг. ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖДТУ, 2009. 480 с.
8. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання: необхідність та орієнтири розвитку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 495 с.
9. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 440 с.
10. Коваль М.І., Михайленко О.В. Аудит. Організація і методика аудиту: Опорний курс лекцій. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2014. 222 с.
11. Корягін М.В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку: Монографія. Львів: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2012. 262 с.
12. Крючков В.Г. Теоретико-методологическое исследование современных моделей информационной учетно-налоговой системы и концепция коммуникационного взаимодействия ее элементов. Москва: Финпресс, 2009. 112 с.
13. Кузь В.І., Лаговська О.А., Олійник О.В.; МОНМС України, Буков. держ. фін.-екон. ун-т. Чернівці: Технодрук, 2012. 247 с.
14. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік для управління: гносеологічний та епістемологічний конфлікти: монографія / ред. Ф. Ф. Бутинець. Житомир, 2011. 344 с.
15. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2012. 676 с.

16. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2012. 676 с.
17. Лігоненко Л.О. Дискусійні питання щодо трактування сутності та співвідношення понять «ефективність» і «результативність» управління підприємством. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. №10. С. 207-216.
18. Плікус І.Й. Облікова інформація в системі управління фінансами підприємства. *Журнал — Регіональні перспективи*. 2003. №2-3. С. 28-35.
19. Розвиток науки про бухгалтерський облік і господарський контроль: забезпечення стійкого розвитку економіки України: монографія / Бутинець Т.А., Давидюк Т.В., Жиглей І.В., Замула І.В. / за заг. ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖДТУ, 2012. 308 с.
20. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.
21. Турило А.М., Зінченко О.А. Фінансово-економічні аспекти оцінки результатів і ефективності діяльності. *Фінанси України*. 2008. № 8. С. 35-46.

Допоміжна література

1. Бочуля Т.В. Бухгалтерський облік, контроль і аналіз: проблеми теорії та методології: Монографія. Київ, 2013. 606 с.
2. Бочуля Т.В. Вартість інформації в обліковому вимірі: реалії теорії та практики. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 10. С. 28-33.
3. Бочуля Т.В. Організація системи бухгалтерського обліку із застосуванням «хмарних» технологій. *Економіка і управління: виклики та перспективи*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 4-5 лютого 2013 р. Дніпропетровськ, 2013. С. 333-336.
4. Бочуля Т.В. Релевантні інформаційні технології облікової стратегії розвитку в світі наукової думки. *Зимові читання, присвячені видатним вченим в галузі бухгалтерського обліку, аналізу і контролю*: тези Одинадцятої Всеукраїнської наукової Internet-конференції. Житомир: ЖДТУ, 2013. С. 41-44.
5. Вонг Сек Кин Едвард, Сінх Гурчаран, Муї Ї Чеок Стратегічні інновації професійних бухгалтерських фірм у контексті глобальної конкуренції: англ. мова. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 6. С. 261-267.
6. Дорошук Г.А., Дащенко Н.М. Антикризове управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. Рек. Мін. освіти і науки України. Львів: Новий Світ. 2000, 2010. 332 с.
7. Друкер П. Енциклопедія менеджмента / пер. с англ. М.: ООО «И.Д. Вільямс», 2006. 432 с.
8. Замлинський В.В. Вплив глобалізаційних процесів на реформування бухгалтерського обліку в Україні. *Економіст*. 2013. № 3. С.51-52.
9. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія. Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2010. 440 с.

10. Менеджмент: понятійно-термінологічний словник / за ред. Г.В. Щокіна, М.Ф. Головатого, О.В. Антонюка, В.П. Сладкевича. К.: МАУП, 2007. 744 с.
11. Метелиця В. Запровадження стандарту обліку земель сільськогосподарського призначення як інституту бухгалтерської професії. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 3. С. 27-33.
12. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія. Житомир: ПП «Рута», 2011. 352 с.
13. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підруч. для студ. вищ. навч. Закл. К.: Книга, 2004. 544 с.
14. Нападовська Л.В. Управлінський облік: монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. 450 с.
15. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства: монографія / М.В.Болдуєв, О.В.Болдуєва, Т.П.Макаренко, Г.В.Власюк, О.В.Клименко. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. 164 с.
16. Пилипенко А.А., Дзьобко І.П., Писарчук О.В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / за заг. ред. докт. екон. наук, доцента А.А. Пилипенко. Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.
17. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2006. 334 с.
18. Скоп Х. Перспектива розвитку бухгалтерського обліку природних ресурсів та іншого майна державної власності. 2013. № 3. С. 12-20.
19. Стеценко І.Т. Менеджмент, маркетинг, бізнес, економіка: термінол. довідник. Донецьк: ВД «Кальміус», 2010. 464 с.
20. Стеценко І.Т. Менеджмент: навч. посібник для самост. вивч. дисципліни. Донецьк: Дон УЕП, 2009. 95 с.
21. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект: Монографія / Носач Л.Л. та ін., 2013. Т. 2. 414 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Державний університет «Житомирська політехніка» – Освітній портал. URL: <https://learn.ztu.edu.ua/> (дата зверення: 10.11.2019).
2. Електронна версія газети «Баланс». URL: <https://balance.ua/> (дата зверення: 10.06.2019).
3. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://vobu.ua/ukr/> (дата зверення: 10.06.2020).
4. Електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua (дата зверення: 12.06.2019).
5. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата зверення: 05.06.2020).

6. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <http://www.apu.com.ua> (дата звернення: 21.08.2019).
7. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2019).
8. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua> (дата звернення: 21.08.2020).
9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 10.08.2019).
10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення: 09.12.2011).
11. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні. URL: <https://zakon.help/psbo>. (дата звернення: 20.08.2019).
12. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 16.11.2018).
13. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua (дата звернення: 14.05.2018).
14. Сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 14.05.2018).